

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 72 sz.

1936 március 13.

Péntek

Franciaország Anglia fegyveres támogatását követeli

**Megszüntetik az olaszellenes megtorló intézkedéseket. ... Hitler
Ausztriának és Csehszlovákiának is megnemtámadási
szerződést ajánl fel**

Páris, március 11.

A locarno-i szerződést aláíró hatalmak tegnapi párisi ülésén nem határoztak semmit, mert a hatalmak nem akarnak elébe vágni a népszövetség határozatának.

Este a francia kamarában Sarraut francia miniszter elnök, a szenátusban Flandin külügyminiszter felolvasta a francia kormány nyilatkozatát a német lépéssel kapcsolatban.

A kormány nyilatkozat leszögezi, hogy a német kormány olyan lépést tett, amelynek egyetlen olyan nemzet sem járulhat hozzá, amely aláírta a locarno-i szerződést. Németországnak nem volt oka a locarno-i szerződést felmondani, mert nem igaz az, hogy a francia-szovjet szerződést Németország ellen kötötték volna. Franciaország kész volt, hogy bevonja ebbe a szerződésbe Németországot is. Nem felelnek meg a valóságnak az sem, hogy a francia kormány olyan kötelezettségeket vállalt Oroszországgal szemben, amely tullepte a népszövetségi alapokmány szellemét.

Bár Franciaországnak az a meggyőződése, hogy súlyos támadás érte, azért nem akarja ő maga eldönteni, hogy ki a támadó, hanem ennek megállapítását a népszövetségi alapokmány szellemét.

Franciaország kész tárgyalni Németországgal, azonban ezt nem teheti meg az erőszak jegyében. Franciaország csak akkor ülhet le a zöld asztalhoz, hogyha Németország visszatér a locarno-i szerződés keretébe és a népszövetség kebelén belül tárgyal a francia kormánnyal.

London, március 11.

Az angol kormány tegnap délután minisztertanácsot tartott, amelyen Eden előterjesztette jelentését a párisi tárgyalásokról. A minisztertanács újabb utasításokat adott a pénteki népszövetségi ülésen fenn tartandó angol álláspontra vonatkozólag.

Pénteken a népszövetségi tanács Genfben megnyitja ülését, azonban az üléseket

szombaton Londonban fogják folytatni. Ez lesz az ötödik népszövetségi tanácsülés, melyet Londonban tartanak.

Berlinből olyan hírek érkeznek, hogy Ribbentropp Hitler meghatalmazottja Londonba utazik, ahol mint megfigyelő részt vesz a népszövetségi tanács ülésén.

Más berlini hírek szerint a március 29-én megtartandó választásokkal kapcsolatban megkezdődtek a propaganda gyűlések.

Franciaország hajlandó tárgyalni, ha Németország nem épít erődöket a Rajna-parton

Páris, március 11.

A „Oeuvre” értesülése szerint a francia kormányt rá akarják bírni arra, hogy olyan formában adjon be javaslatot, hogy hajlandó megkezdni a tárgyalásokat Németországgal, hogyha az biztosítékot ad, hogy nem épít ki erődöket a Rajna mentén és minden komolyabb feltétel nélkül visszatér a népszövetségbe és légügyi egyezményt köt. Hogy Franciaország bele fog menni ebbe a kompromisszumba, az a közeljövőben el fog dölni.

Óriási felelősség nehezedik Angliára

London, március 11.

A Daily Mail mai száma közli Hitler legújabb nyilatkozatát, amelyben a kancellár békeajánlatát megismétli keleti szomszédai felé és hajlandónak mutatkozik arra is, hogy úgy Ausztriával, mint Csehszlovákiával támadást kizáró egyezményeket kössön. Kijelenti, hogy kész visszatérni a Népszövetségbe, de elvárja, hogy Németország gyarmati igényeit elismerjék és a népszövetségi alapokmányt válasszák külön a versaillesi szerződéstől.

A Havas iroda megállapítja, hogy az a tény, hogy a Népszövetség ülését London-

A sorozatot Göbbels német propaganda miniszter nyitotta meg, aki igen éles és gunyos hangon emlékezett meg a francia kormány nyilatkozatairól, amelyek a békét hangoztatják. Kijelentette Göbbels, hogy Németország is a békét akarja, Franciaország is, — tehát meg van az alap most már csak hely kell, ahol megkezdhetik a tárgyalásokat. A békevágyban a két ország bátran versenyezhet egymással.

A francia kormányhoz közelálló „Petit Parisien” szerint a locarno-i szerződést jóálló hatalmak elsősorban Anglia felelősek és teljes mértékben részt kell venniük a Németország ellen fogandósítandó katonai megtorlásokban.

A „Matin” szerint nem lehet kétféle mértékkel mérni. Nem lehet Németország tetteit tehetetlenül nézni, amikor Olaszországot teljes szigorral sújtják a gazdasági szankciókkal.

ba hívták egybe, mutatja azt a nagy felelősséget, amely Angliára, mint a locarno-i egyezményt garantáló hatalomra nehezedik.

Az angol lapok ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Anglia veszi a kezdeményezést kezébe az egyeztetés terén, hogy megtalálják a kivezető utat a veszélyes helyzetből. Valószínűnek tartják, hogy Franciaország eltekint a németellenes megtorlásoktól, de ugyanakkor kérni fogja az olaszellenes megtorlások megszüntetését is, miután Olaszország együttműködését az európai béke megvédése érdekében csak így lehet biztosítani.

A husvéti nagy tombola 12. száma

Rádiót a 4040, varrógépet a 3837 szám nyert

A negyedik 110 nyerőszám. Jelentkeznek a nyerők

Főnyereményre került ma a sor a februári nagy tombolánál. Egy rádió és egy varrógép sorsa dőlt el a mai 110 nyerőszám között. Rádiót nyert a 4040 és Singer varrógépet a 3837 számú tombolajegy tulajdonosa.

Ramélhetjük, hogy mindkét értékes nyeremény jó helyre kerül és kívánunk a nyerőknek sok szerencsét. Élvezzék, használják sokáig nagyszerű nyereményüket. Holnap ismét következik egy Singer varrógép és egy pompás rádiókészülék. Az eddigi nyerőszámok tulajdonosai már sorban jelentkeznek a kiadóhivatalban, melynek kirakatát egész nap sokan nézik. Kiállítottuk ugyanis a tombolanyeremények mintadarabjait és az érdekes csoportozatnak rengeteg bámulója van.

A mai 110 nyerőszám egyébként a következő:

Varrógép: 3837.

Rádió: 4040.

Női kabát: 10721 2262.

Női ruhaanyag: 7619 4880.

Boroscészlet: 11277 7001 9943 11063

Likörkészlet: 8043 8840 1850 11061

3075 516.

Két pár női harisnya: 5345 8714 2206

3195.

5 kg. liszt: 11547 10242 1973 496.

Két pár férfi-zokni: 7630 7058 7406 1864.

Pullover: 9681 1937 699 1015 8652 8469.

Férfisapka: 7546 5801.

Női sapka: 811 4584 6390.

6 drb. zsebkendő: 2972 5903 7392 911.

Asztali álló tűkőr: 9198 694 1940 9506

Schicht szappan, fogkrém fogkefe garnitúra: 5268 203 5916 8650 3906 4821 5694

3 kanál-villa: 916 3913 5551 7043.

Férfi bőrv: 9245 241 7625 5554.

Töltőtoll-csavaros iron: 8073 2201 11203

5086.

Kölni-puder: 6909 8660 4823 6220 3527 3509 1884.

Pénztárca: 825 9954 8655 3919 2207.

Ruhakefe: 9347 687 9259 908 7559.

Cukortartó: 192 9779 7217 3296.

Vajtartó: 859 1901 4469 4505.

Regény: 8254, 5540, 9011, 3593, 9067.

1254 10290.

6 drb. fénykép: 4741 6771 5455 9947, 11062 8065.

Fésűgarnitúra: 4198 8253 4260 9136, 1458 905.

Vidéki nyerőinket kérjük, hogy tombolajegyeiket adják át a bizományosnak, aki összegyűjtve nekünk beküldi és mi expedáljuk a nyereményeket.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új húsvéti tombolán

március 1—március 30

Ostromállapot Granadában

Madrid, március 11.

A granadai baloldali mozgalmak miatt a kormány elhatározta, hogy egész Granadát tartományban kihirdeti az ostromállapotot. Ennek a hírére a baloldaliak elhatározták, hogy az általános munkabeszüntetési mozgalom határidejét kitolják.

Nem internálták Zsifkovits tábornokot

Belgrád, március 11.

Hivatalos körök cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Zsifkovits tábornok volt hadügyminisztert nyugdíjazták, illetve internálták.

Elszállították a börtönbe a királygyilkosokat

Páris, március 11.

Aix en Provenceből érkezett jelentés szerint a három vádlottat, akiket a marseillei királygyilkosságban való részvétel miatt ítélték el, elszállították a kerületi börtönbe, ahonnan nemsokára száműzetésük helyére viszik őket.

Tömeges emberhalál egy erdőtüznél

Ottava, március 11.

A kanadi Saint Anne közelében hatalmas területen tűz támadt. Az erdő közepén telepes község épült, amelyet ir lakosai — Dublinnak neveztek el. A lakosság száma 1356. A tűz kitörésekor a község lakosai mintegy 800-an tartózkodtak odahaza, akik pánikszerűen menekültek, hogy pusztát életüket megmentse. Tizennégyen — főleg betegek — az égő házakban lelték halálukat.

A katasztrófa kitörésekor a község lakosai közül ötvenhatan az erdőben vadászaton voltak. Attól tartanak, hogy ezek elpusztultak.

Az erdő még mindig lángokban áll. Az oltáson 3000 munkás és 1200 katona dolgozik.

Időjárás

Kissé élénkebb légáramlás. A szélvédettebb helyeken újabb köd. Változó felhőzet, újabb esők. A hőmérséklet alig változik.

Falusi tanácsokban lehet használni a kisebbségi nyelveket

Iuca alminiszter elfogadta a Magyar Párt javaslatának több pontját

Bucuresti, március 11.

A parlament keddi ülésén, a közigazgatási törvényjavaslat vitájában Iuca belügyi államtitkár nagy beszédben jelentette be, hogy a kisebbségi képviselők javaslatának egy részét elfogadhatónak találja. Nevezetesen törlik a javaslatnak azt a szakaszát, mely szerint csak az lehet községi tanács-tag, aki románul tud írni és olvasni, továbbá elesik az a szakasz is, mely szerint a városi és községi tanácsok felosztására az is okot szolgáltat, ha annak ülésein a román

mántól eltérő nyelvet használnak.

Azt a szakaszt, mely a kisebbségi nyelveket teljesen kizárta a városok és községek igazgatásából, úgy módosították, hogy a vármegyei és városi tanácsok tárgyalási nyelve csak román lehet, míg a községekben bizonyos feltételek mellett a kisebbségi nyelveket is lehet használni.

Iuca alminiszter javaslatára nagy vihar tört ki a parlamentben, Willer képviselő ismét felszólalt, végül a parlament a Iuca módosító javaslatát elfogadta.

Repülőgépekről élcelmezik a sztrájkoló varsói diákokat

Halottjai és sebesültjei vannak a varsói zavargásoknak

Varsó, március 11.

A varsói műegyetemet 3.000 diák tartja megszállva. A diákok a tandíjak leszállítása érdekében indítottak mozgalmat. A sztrájkmozgalom Lembergbe is kiterjedt, ahol a rendőrség és a diákok között összeütközés is támadt. Két diák megsebesült, többet letartóztattak.

Varsóban a műegyetem épületét megszállva tartó diákságnak az Aero klubtól kölcsönvett repülőgépekről dobtak le élclmiszert.

A műegyetem épületét megszállott diákok kiküldöttéi közölték az egyetem rektorával, és a közoktatásügyi miniszterrel, hogy mindaddig nem hagyják el az egyetemet, míg a tandíjakat nem mérsékelik. Erős rendőri készenlét vetette körül az épületet. A rendőrök páncélos gépkocsikkal és tüzelő fegyverekkel vonultak ki. A radion ki-

riletből Brzytík városkából zsidóellenes tüntetéseket jelentenek. Itt a tüntetők és a zsidó lakosság közti összeütközés során két ember meghalt és sokan megsebesültek.

Forradalmi jelleget ölt a newyorki liftkezelők sztrájkja

Megrohanják a betétesek a bankokat

Newyork, március 11.

A felvonó kezelők sztrájkja kiterjedt Newyork belvárosába is. A hivatalos jelentés arról számol be, hogy 3.000 felhőgarcolót érint a sztrájk, míg a sztrájkolók szerint 4.000 ház van liftzár alatt.

A sztrájk vezetői felszólították a sztrájkolókat, hogy mondják fel a bankbetéteket és ne fizessék a biztosítási díjakat, mert a bankok voltak azok, melyek a legelősebben állást foglaltak a liftkezelők béremelési kérelmére ellen.

Nem hosszabbítják meg a mőcvidékek 50 százalékos vasuti kedvezményét

A kormány gazdasági bizottsága csak a nagyszállítmányokra hagyta meg a kedvezményt

Bucuresti, március 11.

A kormány gazdasági bizottsága foglalkozott a kereskedelmi és ipari érdekképviselők kérésével, amelyben ezek azt kívánják, hogy az április 1-én lejáró és a mőcvidékekre kiterjedő 50 százalékos kedvezményt vasuti tarifa továbbra is érvényben maradjon.

A gazdasági bizottság úgy döntött, hogy csak a magszállításra tartja fenn az 50 szá-

zalékos kedvezményt. Tudvalevőleg április 1-ig bármilyen árucikket 50 százalékos kedvezményvel lehet a mőcvidékekre szállítani, ami nemcsak a szállítóknak, hanem a mőcoknak is nagy könnyebbségre szolgált, eddig, mivel olcsóbban jutottak hozzá az árukhoz. Valószínűnek látszik, hogy az érdekeltek újabb kérvénnyel fordulnak az illetékesekhez a kedvezmény további érvénynek meghagyása végett.

Darabokra tépett egy embert, levegőbe rőpítette a házat a döglött ágyugolyó

Panciu, március 11.

A világháborúak még mindig vannak ildozatai. Most érkezik a hír, hogy Rusu Vasile a Tecuci megyei Umbraresti község lakója a mezőn egy ágyugolyót talált. Azt hitte el van használva, hazavitte és szét akarta bontani. Amikor kalapáccsal egyet ütött rá, az ágyugolyó felrobbant és a há-

zat, valamint a szerencsétlen embert a levegőbe rőpítette. Rusu Vasile holttestének részait harminc méter körzetből szedték össze.

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy robbanó ágyugolyó volt, amely a világháború óta használatlanul hevert a földön.

Felült a „halott” asszony a koporsóban

28 órán át feküdt „holtan” egy satumarei öregasszony -- most már semmi baja nincs

Satu Mare, március 11.

Szinte példátlan eset történt a napokban Satumaren.

Az Ujmajor egyik házában rövid betegeskedés után meghalt Kiss Ferencné 69 éves munkásasszony. A rokonok intézkedtek a temetés irányában, a holttestet koporsóba tették és felravatalozták.

Este a halottat körülvevő hozzátartozók szinte kővé meredten szemlélték, hogy

a „halott” megmozdult, sőt fel is ült a növekvő csodálkozással szemlélték az őt körülvevő halálra ijedt rokonokat, akik végül is teljesen felocsudtak meglepetésükből s leszedték az asszonyt a ravatáról.

Kiderült, hogy Kiss Ferencné 28 óráig feküdt „holtan” s mint megállapították -- tetszhalott volt.

Az életbe visszatért öreg asszony ma már egészen jól érzi magát.

Öttagú család borzalmas bosszuja a családfő szeretőjén

A megcsalt asszony és négy gyermeke halálosan összeszurkálta a csábítót

Jasi, március 11.

Borzasztó módon állott bosszut egy hűtlenül elhagyott feleség és 4 gyermeke, férje, illetve édesapjuk szeretőjén.

Jasiban, a Sft. Spiridon kórház kapusa Tautu Vasile, akinek felesége és négy gyermeke volt, szerelmi viszonyt folytatott Popovici Elena kórházi alkalmazottal.

Nataliu Tautu és gyermekei számtalan esetben kérték a férfit, hogy hagyjon fel a bűnös viszonyral, ez azonban minden egyes esetben durván elutasította. Végül a hűtlenül elhagyott asszony borzalmas tettet eszelt ki, hogy megbosszulja a rajta s gyermekei becsületén esett szégyent.

Megtudta, hogy Elena Popovici a város szélén levő rokonhoz megy látogatába. Natalia Tautu és négy gyermeke az asszony után vetette magát és távolról elkísérték egész a házig, majd behatoltak a házba és az asszony, valamint a gyermekek, aki közül a legidősebb 16 éves, rárontottak Popovici

Elenára és össze-vissza szurkálták úgy, hogy kevéssel később borzalmas kínok között meg is halt.

A tett után az anya és négy gyermeke jelentkezett a rendőrségen, ahol kivallatták az asszonyt és gyermekeit. Kiderült, hogy a legkisebb gyermek is, aki alig 10 éves, szintén késsel megszurkálta az asszonyt, úgy, hogy őt is le kellett tartóztatni, míg a fiatalok bírósága nem dönt fölötté.

A szerelmi bosszu városzerte nagy megdöbbenést keltett.

MAKULATURA

ujságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Kigyógyultam idült gyomor és bélbetegségemből...

Irja Draghici Mária, Timisoara, Str. Lorena 6. sz. alatti lakos. „Beleimben kínzó fájdalmat éreztem. Székelésnél véres, gennyos váladék is távozott. Ugyancsak fájdalom és gennyos volt a vizelet kiválasztása is. 2 üveg „Gastro D” elhasználása után fájdalmaim enyhültek. Sem székelésnél, sem vizeleténél nem távozik többé vér és genny. A teljes javulás után vagyok és máris tökéletesen egészségesnek érzem magam. Szíveskedjenek további 2 üveggel küldeni hogy a kezelést folytathassam.

A Gastro D 130 lej utánvétellel kapható a vezérképviselőnél: Császár gyógyszerár. Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

Világhírű filmszínész szerencsés balesete

Páris, március 11.

Sulyos automobil szerencsétlenség történt Nimes közelében. Maurice Chevalier a híres francia filmszínész egy társasággal autókirándulást tett. Az autó eddig még ismeretlen körülmények között összeütközött egy másik gépkocsival. Mind a két gépkocsi valamennyi utasa többé kevésbé súlyosan megsérült, az egyetlen Chevalier kivételével, aki szinte csodával határos módon sértetlenül menekült meg a biztos hálótól.

Miért jár tömegruhában Vegyen „ELECTA” egyes öltönytöveket DEUTSCH Posztóáruházban

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 12: Lemezek, 12.45: Tőzsde. sport, 12.55: Lemezek, 13.15: Hírek, 13.35: Lemezek, 17: Kis rádiózenekar, 19: Hírek, 19.15: Bujenescu Sándor énekel, 19.40: Új lemezek, 19.55: A filharmonikusok hangversenye, utána: Lemezek, 22.45: Hírek.

Budapest: 7.45: Torna, utána hanglemezek 11: Hírek, 11.20: Felolvasások, 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13.05: A rádió szalonzenekara, 13.30: Hírek, 14.15: Pontos időjelzés, 14.40: Magyar Gábor gordonkázik, 15.40: Hírek, 17.15: Darvas Rózi dr. előadása, 17.45: Pontos időjelzés, 18: Gazdasági előadás, 18.30: Lenhardt Aranka énekel, 19: Előadások, 19.45: Cigányzene, 20.25: Külügyi negyedóra, 20.40: Rádiójáték, 22.40: Hírek, 23: Az amerikai National Broadcasting Company hangversenyének átvétele, 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 12: Lemezek 12.45: Tőzsde. Sport 12.55: Lemezek 13.15: Hírek 13.35: Lemezek 17: Stefancu zenekar 19: Hírek 19.15: Előadás 19.35: Operaközvetítés 22.45 Hírek 23: Rádiózenekar Utána szimfonikus lemezek.

Budapest I.: 7.45: Torna Utána Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Hanglemezek 15.40: Hírek 17.15: Diákfélóra 17.45: Pontos időjelzés 18: Ilyés Gyula költeményei 18.20: Sz. Molnár Alice hegedűl 18.50: Sportközlemények 19: A rádió szalon zenekara 19.55: Jeszenszky Sándor dr. előadása 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: előadásának közvetítése: Tannhäuser 21.30: Hírek 23: Hírek 24.20: Jazz 1.05: Hírek.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1936 március 13.

A kis boszorkány

— Regény az életből — 24

— Ugyan, miért? Nagyon mulatságos volt... Azt hiszem még sohasem látszott két emberi lény kevésbé szerelmesnek mint mi ketten!

— Ez igaz — mondta a „kiállhatatlan” a megkönnyebbültség hangján.

— Ezért nem kell vele többé törődni — ugyebár? Önt nem bántotta ez a tévedés, em gem sem! És ezzel vége a históriának.

— Ön mégis csak nagyon okos, kedves teremtes!

Megint nagyon derűs hangulatban volt és örült, hogy Bernardinát dicsérhette.

Még hozzá is tette:

— Ön tulsokat olvasott életében, de azért néha egészen okos gondolatai vannak. Eppol kevésbé jegyezném el magamat önnel, mint ahogyan ön sem jegyezné el magát velem. És nagyszerű, hogy erről mégis milyen nyugodtan beszélgetünk. Más nővel ez teljesen lehetetlen volna.

Bernardina nevetett:

— Nagyon jól éreztem magamat egész nap, jókedvű vagyok és hálásan köszönöm, hogy elvett.

A „kiállhatatlan” ember válasza nagyon jellemző volt:

— Ez aránylag a legkevésbé kellemetlen napom hosszú idő óta.

— De most számoljunk el — mondta a lány — mennyivel tartozom?

Kifizette a részét a fuvardíjból és kvitek voltak.

Allitsen kisegítette a szánkóból és föl emelte a sálját, amely megint leesett.

— Itt van a nevezetes sál, amely mindig lecsuszik. Ugye fázik? Menjünk be a vendéglőbe és igyék egy pohár grogot.

Allitsen semmit sem fogyasztott — de kifizette utításra grogját.

Este a table d'hôte után a „kiállhatatlan ember” fölkelte az asztaltól és szobája felé tartott. Máskor szó nélkül tette ezt, de most odahajolt Bernardinához:

— Jó éjt és nagyon köszönöm, hogy elkísért. Igazán kellemesen töltöttem a mai napot. A születésnapon volt.

XIV.

Egyik délután valaki föbelőtte magát a gyógyházban. Egy Vandervelt nevű hollandi addig kérdezte az orvost, amíg az kiméletesen megmondta neki, hogy az állapota rosszra fordult. Mari szobalány akaratlanul is segítségére volt Vanderveltnek, hogy tétét elkövesse. A hollandi a pamlagon hevert mikor Mari bevitte neki a tejet. Arra kérte, hogy adja le neki a szekrény tetején heverő csomagot.

— Szívesen — mondta Mari, föl pattant egy székre és a csomagot rátette a pamlag melett álló székre.

— Parancsol még valamit? — kérdezte szolgálatkészen.

— Nem... köszönöm, már semmire nincsen szükségem.

Azután öt frankot nyomott Marinak a kezébe a fáradságért. Mari nagyon csodálkozott hogy borra válót kap, még pedig ilyen fejedelmi összeget. Aztán megköszönte és ki ment. Még látta, hogy a hollandi nagy erővel ködéssel felemelkedik kisé a pamlagra. Izgatottnak látszott... de hát ki nem látzik izgatottnak ebben a házban? Kiment a szobájából és elhatározta hogy az öt frankot elküldi haza, a dióbarna házba, az édes anyó-kájának.

Bement a kamrába és megitta a hideg teát amit az előbb hozott ki az egyik angol hölgy szobájából. Azután hozzálátott a lámpa tisztogatáshoz. Egyszerre dörrenést hallott... nyomban utána a másikat.

(Folytatunk)

4. oldal.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 március 13.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj vissza-kapja eredeti színét a

FLOREAL

haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek folytán az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását 1 üveg ára 60 lei.

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés

Huszonhárom évet osztott ki a budapesti hadbíróóság négy kém között

Budapest, március 11.

A budapesti haditörvényszék súlyos ítéletet hozott egy kémkedési perben. Még a múlt év nyarán történt, hogy Soós József határőr több társával együtt kémkedést követett el. Soóst és társait letartóztatták és hadbíróóság elé állítják. A haditörvényszék tegnap mondott ítéletet a négy kém fölött. Soós Józsefet 9 évi fegyházra, 10 évi jogfosztásra és a natársávtól való kitiltásra

ítélte. Melchner Lajos 6 évi fegyházra kapott, 8 évi jogfosztást és a natársávtól való kitiltást. Tulpik Vince cseh állampolgárt 3 évi fegyházra és az ország területéről való örökös kitiltásra ítélték, míg az utolsó vádlott, Zselinszki István nevű cseh állampolgár 5 évi fegyházra kapott és örök időre kitiltották Magyarország területéről. Valamennyi ítélet jogerős.

Szabad-e a munkásnak teher kenyeret és szalámit enni Oroszországban?

Meggyült a baja a mozdonyvezetőnek a jó szíve miatt

Tighina, március 11.

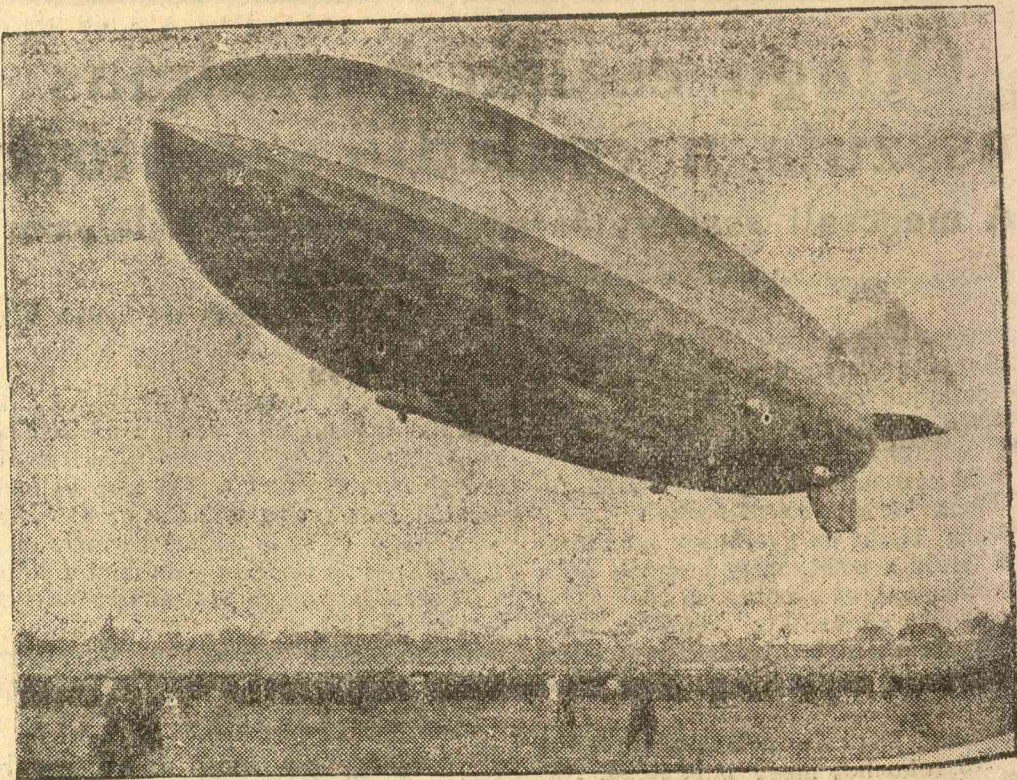
Különös konfliktus történt a román vasutak vezérigazgatósága és a szovjet vasutigazgatóság között. Mindez pedig azért történt, mert a szovjet törvények szerint fehér kenyeret és szalámit enni államellenes cselekedetet képez.

Mint ismeretes, már hónapokkal ezelőtt megindult a vasúti forgalom Románia és a Szovjet között. Történt egyszer, hogy a román vonat, amely egész Tiraspolig megy, egy Supkov Joan nevű mozdonyvezető vezette.

A vonat délre ért oda és a mozdonyvezető kiülve a gépre kibontotta a hazulról hozott hideg ebédet, amely fehér kenyérből és szalámból állott és jóízűen falatozni kezdett, miközben szovjet kollégái elámultak, hogy itt egy egyszerű mozdonyvezetőnek olyan jó dolga van, hogy fehér kenyeret tud

enni és szalámit. Elmondották, hogy az egész Szovjetben nem lehet a munkás fehér kenyeret és szalámit. Erre a derék mozdonyvezető megosztotta orosz társaival a jó hazait. Mint aki jól végezte dolgát és a biblia szerint cselekedett, nyugodtan hazatért, nem is sejtve, hogy milyen „diplomáciai” bonyodalmat idézett elő.

Ugyanis a Szovjet hatóságoknak tudomására jutott a dolog, mert a jó orosz vasutasok nem győztek eléggé csodálkozni, hogy a Dnyeszteren innen ilyen jó dolga lehet egy mozdonyvezetőnek. A Szovjet vasut erre átírt a román vasutigazgatóságnak és kérte, hogy tekintettel az egyezményre amelyet a két vasutigazgatóság kötött, Supkovot rendeljék más vonalra, mert Supkov államellenes tevékenységet fejtett ki, amikor Szovjet területen nyilvánosan fehér kenyeret és szalámit evett.

Próbauton az új Zeppelin

Az „LZ 129” az új óriás Zeppelin elkészült és Eckener kapitány vezetése alatt próbautat tesz Fridrichshafen környékén.

Kenyérmonopolizmus Bucurestiben?

Bucuresti, március 11.

A főváros vezetősége és a pékiparosok között még mindig nem jött létre a meg-
egyezés a kenyérrárak ügyében. A Tempo
című lap értesülése szerint a főváros ve-
zetősége be akarja vezetni a kenyérelőállí-
tás monopolizmusát, ha a pékiparosok a ke-
nyér árára vonatkozólag nem alkalmazkod-
nak a hatósági rendelkezésekhez.

Veszedelemes erdőtüzek Resita környékén

Resita, március 11.

Tegnap éjjel a Resita művekhez köz-
eső erdőben tűz ütött ki. Az erdő már javá-
ban égett, amikor a helyszínre érkeztek a
falusiak a közeleső Vasoia községből, to-
vább a resitai vasművek tűzoltósága. Há-
rom órai kemény munka után sikerült a tű-
zet lokalizálni.

Ugyancsak erdőégetést jelentenek Bredu
községből is, ahol az ugynevezett Alamor
gyulladt ki és eddig 5 hektár erdő égett le.
A tűzoltók egyelőre tehetetlenek a pusztító
lángokkal szemben.

Mint megállapították, mindkét esetben
a tűznek a gondatlan erdőőrök az okai.

Elítélték egy német kémét Londonban

London, március 11.

A londoni esküdtszék tegnap ítélkezett
Görtz német birodalmi állampolgár és tit-
kárnőjének kémkedési ügyében. A tárgyalás
során bebizonyosodott, hogy Görtz titkár-
nője segítségével bejárta a légi kikötőket
és azokról vázlatot készített, a tapasztal-
takról pedig jelentést tett a német vezérkar
nak.

A titkárnő megszökött, Görtzt azonban
4 évi kényszermunkára ítélte az esküdt-
szék.

EGY REGGEL

MEGVALÓSUL

ÁLMA!

Szép háztól, elegáns bútorról, autóról ál-
modott. Reggel azt kérdezte önmagától,
hogyan valósíthatná meg az álmát.

Egyetlen válasz adott Önnek reményt!
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYE!

Minden hónap 15-én a szerencse útjába
sodorja a sorsjegy.

• Egész sorsjegy ára 800 lei, negyed sorsjegy ára 200 lei.

• 200 leivel egy milliót nyertek a havonkénti húzásokon.

Az 1. osztály húzása március 15-én
Vásároljon idejében sorsjegyeket.

Három tolmáccsal folyik Grosz Jenő kihallgatása

Ha én bűnös vagyok, minden exportvállalat
ellen eljárást kell indítani -- mondotta

Bucuresti, március 11.

Grosz Jenő kihallgatása tegnap is egész
napon át tartott. Igen érdekes, hogy Grosz
már három tolmácsot „fogyasztott” el ed-
dig. Amikor a vizsgálóbíró megkezdte ki-
hallgatását, akkor kifogástalan románság-
gal felelt a kérdésekre, de mikor kényesebb
kérdésekre került a sor, kijelentette, hogy
nem érti pontosan a kérdéseket.

Ezért előbb német, majd magyar tol-
mács utján folyt a Cagero igazgatójának
kihallgatása. Tegnap azután Grosz bejelen-
tette, hogy sem a német, sem a magyar
nyelvet nem beszéli olyan jól, hogy megér-
tethetné magát s ezért zsidó zsargon tolmá-
csot kért. Kívánsága azonban — legnagyobb
meglepetésére teljesült és most már remél-
hetőleg semmi akadály nem lesz a továb-
bi kihallgatásnak.

Az új német címer

Berlin, március 11.

Hitler kancellár megállapította az új
német címet. A címer a jövőben a horog-
kereszt lesz, amelyet tölgyfakoszoru fon
körül. A koszoru fölött egy kiterjesztett
szárnyu sas, amely jobb felé néz.

Az új címer használatát a mai naptól
rendelte el Hitler.

Igen érdekes, hogy Cagero-Grosz bécsi
ügyvédje, Miklas osztrák köztársasági elnök
fivére volt, aki egyben a legkitűnőbb bécsi
jogászok közé számít. A nagystílű fezőr ez-
zel az ügyvéddel együttesen készítette el

Ellopták Mirto volt miniszter állampolgársági ügyének iratcsomóját

Bucuresti, március 11.

Emlékeztet még, hogy Mirto volt nem-
zeti parasztpárti miniszter, aki jelenleg a
Vajda féle Román Front tagja, állampolgar-
sága körül a parlamentben mintegy másfél
évvel ezelőtt nagy botrányok robbantak ki,
mert a fajvédő politikusról kisütötték, hogy
nem is román állampolgár. Florian képvisel-
ő pattantotta ki az ügyet, aki azzal a ké-
réssel fordult az ilfovi ügyvédi kamarához,
hogy Mirtot ezen az alapon töröljék az ügy-
védek sorából.

Az első bírói fórum elutasította a ké-
rést, de Florian felebbezett. Amikor pedig
az emlékeztetés ügyvédkamarai választások
során Istrate Micescut választották meg a
kamara dékánjává, akkor Florian kérte az

védekezését. A tegnapi kihallgatáson külön-
ben Grosz kijelentette, hogy ha ő bűnös, —
ugy minden olyan vállalat ellen eljárást kell
indítani, amely exporttal foglalkozik. Ha
pedig őt börtönbe teszik, úgy meg kell szün-
tetni minden exportcég működését.

ügynek más törvényszékhez való áttételét
azzal az indoklással, hogy Micescu Mirtonak
a védője. Az ügyvédi kamara fegyelmi hi-
zottsága azonban elutasította ezt a ké-
rést.

A tegnapi napon egy hivatalosolga az
ügyre vonatkozó aktákkal az ügy referense
Gruia egyetemi előadó lakására indult. Ut-
közben betért egy bodegába és — mint ál-
lítja —

onnan eltűnt az iratcsomó.
Az eset az egész fővárosban hatalmas meg-
lepetést keltett. Az igazságügyi palotában
széleskörű vizsgálatot rendeltek el.

5 oldal. **ERDÉLYI MAGYARSÁG**
1936 március 13.

Akar milliomos lenni?

Huzás 3 nap múlva!

Jőjjön **Iliescuhoz** sorsiegyet venni!!!

Banca Iliescu S. A. oradea-i

elárusítása Bdul. Reg. Ferdinand
11 — (Casa Națională épület)

Felboncolták az autóbaleset áldozatává lett Kiss György holttestét

**Ma délután 2 órakor lesz a temetés -- Milyen
vádponatok alapján emel vádat az ügyészség
a váltóőr ellen**

Dr. Berariu törvényszéki orvos Necu-
tescu ügyész társaságában ma délelben bon-
colta fel a szerencsétlenül járt Kiss György
holttestét. A boncolás minden kétséget kizá-
róan megállapította, hogy a vasut képvisel-
őinek az az álnévtáza, hogy Kiss György it-
tas lett volna, minden alapot nélkülöz. A
halált belső vérzés okozta.

Az őrizetbe vett Andru Ioan pályáért
a rendőrségről tegnap délelőtt kísérték az
ügyészségre, de részletes kihallgatását csak
ma kezdi meg Popescu ügyész, illetve a
vizsgálóbíró.

Popescu ügyész munkatársunknak ki-
jelentette, hogy a pályáor ellen hanyagság-
ból elkövetett emberölés vádját emeli, a
mely három évi börtönig terjedő büntetést

ir elő. de vádat emel ellene előre nem látott
vasuti balesetek előidézéséről szóló 1922.
évi speciális törvény alapján is. Az ügyész
véleménye szerint a vasut minden szempont-
ból kártérítéssel tartozik Kiss György ha-
láláért.

A rendőrségen tegnap délelőtt kihall-
gatták azokat a vasuti hamiskartyásokat, a
kiket Kiss György élete utolsó tragikus fu-
varjával Biharea állomására szállított. A
kihallgatás kétséget kizáróan bizonyította,
hogy a szerencsétlenség akkor történt, ami-
kor Kiss György visszafelé jött.

A tragikus véget ért Kiss György te-
metése egyébként ma délután két órakor
megy végbe az Apolló palotából.

Amerikában már sorozzák a német állampolgárokat

Washingtonból jelentik: A német kö-
vetség hirdetését tett köze, amelyben felszólít
a összes Amerikában levő német áll-
ampolgárokat, hogy a konzulátusoknál azon-
nal jelentkezzenek, hogy besorozzák őket.

A hír nagy izgalmat keltett, de a was-
hingtoni követ olyan nyilatkozatot tett,

hogy ennek semmi köze az európai politikai
feszültséghez, ez természetes következmé-
nye annak, hogy Németországban már hó-
napokkal ezelőtt kihirdették az általános
katonakötelezettséget, tehát minden férfit
katonailag nyilván kell tartani.

Négy letartóztatást eszközölt az ügyészség a dernai halálos- végű verekedések ügyében

Jelentettük tegnapi számunkban, hogy
a margh-tai járásban levő Dernisoara község-
ben halálos végű verekezés folyt le, a
melynek több sebesült áldozata is volt. Az
ügyészség részéről dr. Berariu törvényszéki
orvos, Poenaru-Bordea vizsgálóbíró és Po-
pescu ügyész szállottak ki helyszínre. Ber-
ariu orvosszakértő felboncolta Bacter Gav-
ril holttestét és a boncolás megállapította,
hogy Bacter Gavril furkósbottal tarkón
ütötték úgy, hogy agyveleje is kilocsant és
az ütés azonnali halált okozott.

Popescu ügyész kihallgatta a tanukat
és vizsgálata alapján a történeteket a követ-
kezőképpen sikerült rekonstruálni:

Dernisoara községben a jövő héten
lesz a községi tanácsválasztás. A bírói stal-
lumra ketten pályáznak: Filip Victor a je-
lenlegi primár és Filip Florian. Vasárnap
este mindkét bírójelöltnél nagy ivászat volt.
A jelenlegi bíró Filip Viktor nem kevesebb
mint 35 embert látott vendégül. Filip Flo-
riánnál már kevesebben gyűltek össze, de
itt is szép számban gyűlekeztek a hivat-
közok. Ejszaka két órakor Filip Viktor házából el-
távoztak a vendégek. A bíró kikísérte két
legjobb hívét Stefan Floriant és Bacter
Gavril.

Mikor az uton mentek, szembetalálkoz-

tak a másik tábor három hívével, Barlau
Teodorról, Ramocea Ioannal és Boacter Pa-
vellal. Különösen a két Boacter haragudott
nagyon egymásra. Boacter Gavril fenyeget-
ni kezdte Boacter Pavelt, aki a fenyegetés
elől beugrott az egyik ház kertjébe. Boac-
ter Gavril utána. A szorogatott Boacter
Pavel segítségére siettek Ramocea Ioan és
Barlau Teodor is, akik a kerítésből huztak
ki egy-egy husángot s ezzel kezdték ütle-
gelni Boacter Gavril. Ramocea Ioan egyet-
len ütése azután halálát is okozta Boacter
Gavrilnak.

Persze a verekezés hírére odagyűlekez-
tek a többiek is és amikor Filip Victor a
bíró és Stefan Florian barátja meghallot-
ták, barátjukat, Boacter Gavril az ellentá-
bor hívei agyonverték, szintén beugrottak a
kertbe és most már ők estek neki a tá-
madóknak. Barlau Teodort úgy fejbeverték
egy husánggal, hogy 20 napon túl gyógyuló
sérüléseket szenvedett.

Popescu ügyész mind a négy verekedőt:
Ramocea Ioant, és Barlau Teodort, akiket
emberöléssel vádol, valamint Filip Viktor
bíró és Stefan Floriant, akiket súlyos tes-
ti sértéssel vádol, letartóztatatta és tegnap
erős fegyverrel beszállították őket az
ügyészségre.

A költségvetés a tanács előtt

A városi interimárbizottság tegnap dél-
ben rendkívüli ülést tartott, amelynek so-
rán a költségvetést tárgyalták.

A költségvetés részletes ismertetésére
holnap számunkban térünk vissza.

Mozgósínházak műsora

Apollo: Königsmark.

Forum: Vértő arena.

Heyman: Mazurka.

Ombra: Randevu Bécsben.

APRÓHIRDETÉSEK

POSIA

Patkó jelgére levél van a kiadóban.

Középmagas, barna, káros szenvedély-
től mentes, 46 éves özvegyember vagyok.
Három kiskorú gyermekem van, akik gon-
dos, szerető anyára várnak. 26—40 évest
szeretnék feleségül venni, kinek némi hozó-
mánya van. Nekem földem és üzletem van.
Jelge: „Szeretnék még egyszer boldog len-
ni” 4632

Szeretnék még egyszer boldog lenni
jelgére levél van a kiadóban.

ALLAS

Az Erdélyi Magyarok terjesztésére ke-
resünk az ország minden városában és közsé-
gében megbízható ügyes egyéneket. Aján-
latot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Perlekt szakácsnét kóser háztartásba
felveszek. Parcul Eminescu 34. 4642

Keresünk Turda város és környéke re-
szére iapbizományost. Ajánlatokat az ora-
deai kiadóhivatalba vagy pedig a „Modern”
könyvkereskedésbe Turda kérünk beadni.
Felvilágosítások ugyanott nyerhetők.

Keresünk megbízható újságírókat az
„Erdélyi Magyarok” terjesztésére. Sac-
siani községben. Ajánlatokat kérjük Nagy
Lajos tasnadi megbízotthoz leadni: Str.
Oltuz no. 23. 4541

Fiatal megbízható boltiszolga felvéte-
lik, ki biciklizni tud. Cim a kiadóban. 4641

VÉTEL-ELADAS

Tavaszi kosztum komple selymek s férfi
szövetek nagyméretű maradványokban érke-
tek. Ep. Pavel 27. 4598

Egy 4 és 6 légkörös 1000 milliméteres
cséplőgép eladó. Kovács, Diosig-Janca. 4644

Eladó teljesen jó sötét férfi sötét
magas alakra, továbbá sötétké női kos-
tüm kis alakra, azonkívül 36-os egész jó
cipők. Cim a kiadóban.

LAKAS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5.
sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás,
konyhás, csinos lakás, toiletté, vízvezeték
bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul.
Reg. Ferdinand 13. 4302

Piata Mihai Viteazul közelében keresek
szoba konyha, lehetőleg előszobás lakást 2
tagu család részére május elsejére. Cim
árral a kiadóba kérek. 4643

KÜLÖNFÉLE

Termény főzelék, gyümölcsös bódém-
hoz forgalmas helyen társat keresek. Bor-
bely, Str. Matei Corvin 12. 4652

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal.

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 március 13.